ԲՄԿ ՊՈՒՀ ՌՈՒՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՍԼԱՎՈՆԱԿԱՆ) ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատում եմ՝
Ռեկտոր Է. Մ. Սանդոյան

№ 8 «04» ապրիլի 2025 թ.

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր՝ 042101.04.7 «Քրեական իրավունք և դատավարություն» (հեռակա ուսուցում)

Դասիչ մասնագիտություն՝ 042101.00.7 Իրավագիտություն

1.ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

042101.04.7 «Քրեական իրավունք և դատավարություն» մագիստրոսի կրթական ծրագիր, իրագործվող ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարանի կողմից «042101.00.7 Իրավագիտություն»:

«Քրեական իրավունք և դատավարություն» մագիստրոսի կրթական ծրագիրը իրագործվում է հեռակա կրթության ձևով:

Կրթական ծրագրով ուսումնառության ժամկետը կազմում է 2,5 տարի:

Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ծավալը կազմում է 120 կրեդիտ:

2. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ծրագրի բովանդակությունը, նպատակի և խնդիրների մանրամասն նկարագրությունը, կրթական ծրագրի ակտուալությունը և յուրահատկությունը, տվյալ կրթական ծրագրի շրջանավարտների կարիքը աշխատաշուկայում:

"Քրեական իրավունք և դատավարություն" մագիստրոսական ծրագրի արդիականությունը պայմանավորված է պետության կողմից օրինականության և իրավակարգի պատշաճ պահպանման, մարդու և քաղաքացու իրավունքների, ազատությունների, օրինական շահերի, սեփականության, կազմակերպությունների իրավունքների և օրինական շահերի, հասարակական կարգի և անվտանգության պատշաճ քրեաիրավական պաշտպանության իրականացման անհրաժեշտությամբ: Մագիստրոսական ծրագրի արդիականությունը թելադրված է նաև հանցավորության կանխարգելման միաժամանակյա իրականացման, ինչպես նաև քրեական դատավարության պատշաճ գործունեության ապահովման անհրաժեշտությամբ՝ անհատի իրավունքների և ազատությունների պահպանման համատեքստում:

Այս մագիստրոսական ծրագրի **առանձնահատկությունն** այն է, որ այն համատեղում է ինչպես քրեաիրավական, քրեաբանական, այնպես էլ քրեադատավարական գիտության արդիական հարցերի շրջանակը, ինչը նպաստում է ուսանողների շրջանում մասնագիտական գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ համապարփակ գիտելիքների և հմտությունների ձևավորմանը: "Քրեական իրավունք և դատավարություն" համապարփակ մագիստրոսական ծրագիր հիմնված է նյութական և դատավարական իրավունքի նորմերի անքակտելի միասնության և դրանց փոխադարձ ազդեցության վրա:

Մագիստրոսական ծրագրի **նպատակն է՝** ընդլայնել, խորացնել և կատարելագործել ուսանողների տեսական գիտելիքները ժամանակակից քրեական իրավունքի, քրեաբանության, քրեական դատավարության իրավունքի, քրեագիտության, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության տեսության և

պրակտիկայի արդի հիմնախնդիրների վերաբերյալ, պատրաստել բարձր որակավորում ունեցող մասնագետներ, որոնք ունակ են հմտորեն մեկնաբանել և կիրառել քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի նորմերը իրավական գործունեության հատուկ ոլորտներում:

Մագիստրոսական ծրագրի **հիմնական խնդիրները**.

- ուսումնասիրել և վերլուծել ՀՀ քրեական և քրեական դատավարության օրենսդրության հիմնադրույթները;
- ձեռք բերել խորացված գիտելիքներ հանցագործությունների որակման խնդիրների վերաբերյալ;
- հաշվի առնելով վերհանված խնդիրներն ու օրենսդրական կարգավորման բացերը՝ բացահայտել ՀՀ քրեաիրավական և քրեադատավարական քաղաքականության զարգացման հիմնական ուղղություններն ու միտումները;
- ուսումնասիրել և վերլուծել քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի ոլորտում իրավակիրառ պրակտիկայի վիճակն ու միտումները և վեր հանել առկա խնդիրները;
- ուսումնասիրել հանցավորության կանխարգելման իրավական և մեթոդաբանական հիմքերը:

Այս մագիստրոսական ծրագրի շրջանավարտները պահանջված են դատական համակարգում, ՀՀ դատախազությունում, ՀՀ Քննչական կոմիտեում, ՀՀ պրոբացիայի ծառայությունում, ՀՀ քրեակատարողական ծառայությունում և այլ կառույցներում:

2.2. Մագիստրոսի կրթական ծրագրի յուրացման մեջ մտնում են ուսումնական և արտադրողական պրակտիկաներ՝

ՈՒսումնական պրակտիկա՝

- Գիտահետազոտական աշխատանք
- Գիտահետազոտական պրակտիկա

Արտադրական պրակտիկա՝

- Մագիստրոսական թեզի նախապատրաստում
- Գիտամանկավարժական պրակտիկա

2.3 Պետական ավարտական ատեստացիան ներառում՝

- Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն

3. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Գիտելիքները՝

1) Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի սկզբունքների, ինստիտուտների, նորմերի ծագումնաբանության, էության և կիրառման գործընթացի վերաբերյալ մասնագիտական խոր, համակարգված և համակողմանի տեսական և գործնական գիտելիք, այդ թվում՝

միջգիտակարգային և իրավահամեմատական համատեքստում:

2) Գիտական հետազոտությունների ընդհանուր և սոցիալ-իրավական մեթոդաբանության վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիք:
3) Իրավաընկալման հայեցակարգերի, Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի զարգացման եղանակների, ինչպես նաև՝ իրավագոյացման վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիք:
4) խորը գիտելիքներ քրեական իրավունքի ընդհանուր մասի հայեցակարգային հարցերի, հանցագործությունների որակման խնդիրների, դատական և մինչդատական վարույթի խնդրահարույց հարցերի վերաբերյալ:

- *գիտելիքի կիրառման հմտությունները՝*

1) Կարող է ինքնուրույն և համակողմանիորեն կիրառել մասնագիտական գիտելիքները նոր և անծանոթ իրադրություններում տեսական և գործնական իրավական հիմնախնդիրների լուծման համար:
2) Կարող է ինքնուրույն գտնել, դասակարգել և համակողմանի ու համակարգված մոտեցմամբ փաստարկված մեկնաբանել օրենսդրական կամ այլ տեղեկատվություն, այդ թվում՝ օտարալեզու, որն անհրաժեշտ է մասնագիտացման ոլորտում խնդրի լուծման համար:
3) Կարող է ինքնուրույն օգտագործել գիտական հետազոտության մեթոդներ՝ մասնագիտական գործունեություն ծավալելիս և անհրաժեշտ հետազոտություններ իրականացնելիս:
4) Կարող է ինքնուրույն կողմնորոշվել իր մասնագիտացման ոլորտի իրավական հիմնախնդիրները լուծելիս և դրանց վերաբերյալ ներկայացնել իր փաստարկված դիրքորոշումը:
5) Կարող է հետազոտական և նորարարական գործունեություն իրականացնելիս համակցել տարբեր ոլորտների գիտելիքներ և զարգացնել նոր գաղափարներ ու տեակետներ:
6) Իրավաստեղծման և մեկնաբանման ժամանակ հասկանալ քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական, պատմական, անձնային և հոգեբանական գործոնները:

- *Ընդհանրական իմացական հմտությունները՝*

Կարող է դրսևորել վերլուծական, ստեղծագործական, քննական և նոր արարական մոտեցում՝ մասնագիտացման ոլորտի, ինչպես նաև՝ հետազոտական հիմնախնդիրների բացահայտման, լուծման և նոր գաղափարների զարգացման համար:

Կարողունակությունը (կոմպետենցիան)՝

1. *ինքնուրույնությունը և պատասխանատվությունը՝*

1. Ունակ է՝ ինքնուրույն ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն, ինչպես նաև գիտական ղեկավարման ներքո կատարելու անհրաժեշտ հետազոտություններ իրավագիտության ոլորտում:
2. Ունակ է՝ աշխատելու թիմում և (կամ) ղեկավարելու այն:
3. Ունակ է՝ աշխատելու բազմամշակութային միջավայրում, արդյունավետ կերպով համագործակցելու սոցիալական տարբեր խմբերի և դրանց ներկայացուցիչների հետ, նպաստելու այլ անձանց իրավական զարգացմանը:
4. Ունակ է՝ բացահայտելու սեփական կրթական կարիքները և ինքնակրթվելու, ընտրելու մասնագիտական գործունեության զարգացման ուղին, պարբերաբար բարձրացնելու մասնագիտական որակավորումը, ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին, գործելու պատասխանատու և ազնվորեն:
5. Տիրապետում է բավարար գիտելիքների և կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երրորդ մակարդակում իրավագիտության բնագավառում ուսումը շարունակելու համար:

4.Կրթական ծրագրի շրջանավարտների ակնկալվող մասնագիտական գործունեության տեսակները

<u>**իրավաստեղծ գործունեություն**</u>

- Քրեական իրավունքի, քրեական դատավարության իրավունքի նորմերի մշակում և իրականացում;
- Քրեական արդարադատության ոլորտում իրավական փաստաթղթերի կազմում:

<u>**իրավակիրառ գործունեություն**</u>

- Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի նորմերի մեկնաբանություն;
- Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի նորմերի կիրառում;
- Օրենսդրականն բացերի բացահայտում և վերացում,
- Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի նորմերի իրավակիրառ պրակտիկայում միատեսակ կիրառման բացակայության խնդրի վերհանում և վերացում;
- ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումների իրացումը մասնագիտական գործունեության ընթացքում;
- աշխատանքային պարտականությունների շրջանակներում որոշումների հիմնավորում և ընդունում, ինչպես նաև քրեական իրավունքի և քրեական

դատավարության իրավունքի նորմերի իրականացման հետ կապված գործողությունների կատարում:

<u>փորձագիտական-վերլուծական գործունեություն</u>

- Քրեաիրավական և քրեադատավարական ոլորտում պետական քաղաքականության իրականացման վերլուծություն, օրենսդրական և իրավակիրառ բնույթի խնդիրների բացահայտում և դրա կատարելագործմանն ուղղված միջոցառումների մշակում;
- Նորմատիվ իրավական ակտերի վերլուծություն՝ դրանցում քրեածին, այդթվում՝ կոռուպցիոն ռիսկերի բացահայտման և դրանց վերացման նպատակով
- Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքիբ նագավառում որակյալ փորձագիտական եզրակացությունների պատրաստում

<u>մանկավարժական գործունեություն</u>

- Քրեական իրավունքի, քրեաբանության և քրեական դատավարության իրավունքի առարկաներ դասավանդելու ունակություն տեսական բարձր մակարդակով:

<u>գիտահետազոտական գործունեություն</u>

- Քրեական իրավունքի, քրեաբանության և քրեական դատավարության իրավունքի բնագավառում իրավական խնդիրների վերաբերյալ գիտական հետազոտությունների իրականացում:

5.Կրթական ծրագրի պահանջարկը.

"Քրեական իրավունք և դատավարություն" մագիստրոսական ծրագիրը պահանջված է ինչպես հիմնական իրավաբանական կրթություն ունեցողների, այնպես էլ հիմնական իրավաբանական կրթություն չունեցող ուսանողների շրջանում:

Հանցագործության ներկա վիճակն ու դինամիկան, հասարակական հարաբերությունների զարգացումը, ինչը ուղղակի կերպով ազդում է հանցավորության նոր տեսակների առաջացման, հանցավոր գործունեության ձևերի և մեթոդների կատարելագործման վրա, անհրաժեշտ է դարձնում դատական համակարգի, իրավապահ մարմինների, փաստաբանների պատշաճ ապահովումը որակյալ կադրերով, որոնք ունակ են մասնագիտական գործունեություն իրականացնել հանցագործության կանխարգելման և պետությունում օրենքի գերակայության պահպանման ուղղությամբ: